Gemeente Amsterdam

Voordracht voor de College vergadering van 11 maart 2025

Portefeuille: Verkeer, Vervoer en Luchtkwaliteit (32)
Agendapunt: B8

Tekst van openbare besluiten wordt gepubliceerd

Onderwerp

Instemmen met de collegevoordracht en de raadsinformatiebrief over de '1e halfjaarrapportage MIRT-verkenning OV-verbinding Sloterdijk-Amsterdam Centrum' aan de raadscommissie MOW

Het college van burgemeester en wethouders besluit

1. Kennis te nemen van de 1e halfjaarrapportage MIRT-verkenning OV-verbinding Sloterdijk-Amsterdam Centrum, met als belangrijkste conclusies:

- De projectorganisatie is goed ingericht en voortvarend aan de slag;

- 2025 wordt een belangrijk jaar waarin de participatie start en diverse deelonderzoeken worden uitgevoerd.

- Resultaat van dit onderzoek leidt tot een voorkeursvariant voor ontsluiting van de eerste fase van Haven-Stad (tot 2035) en geeft een doorkijk naar de eindfase.

2. In te stemmen met het verzenden van de raadsinformatiebrief en rapportage '1e halfjaarrapportage MIRT-verkenning OV-verbinding Sloterdijk-Amsterdam Centrum' aan de raadscommissie MOW.

Kernboodschap

Het project MIRT-verkenning OV-verbinding Sloterdijk-Amsterdam Centrum (OVSA) heeft zijn eerste halfjaarrapportage opgeleverd. Het College van B&W heeft kennisgenomen van de voortgang van deze MIRT-verkenning en stemt in met verzending van de raadsinformatiebrief en bijbehorende halfjaarrapportage naar de Raad.

Bestuurlijke achtergrond

- 2022: het Bestuurlijk Overleg Meerjarenprogramma Infrastructuur Ruimte en Transport (BO MIRT) besluit tot de start van een MIRT-verkenning naar de metroringlijn (MIRT OVSA).
- Juni 2023: startdocument verkenning MIRT OVSA vastgesteld in Bestuurlijk Overleg Leefomgeving.
- November 2024: ondertekening van de Samenwerkingsovereenkomst (SOK) voor de verkenning MIRT OVSA door het Ministerie van I&W, Vervoerregio en de gemeente Amsterdam in het BO MIRT. In deze samenwerkingsovereenkomst zijn de onderlinge afspraken vastgesteld voor de Verkenningsfase. Hiermee borgen Amsterdam en de andere partijen de financiële en inhoudelijke afspraken die nodig zijn om gezamenlijk tot een uitvoering van deze MIRT-verkenning te komen.

Bestuurlijke prioriteit

In het Amsterdams Akkoord - Coalitieakkoord 2022-2026 is opgenomen dat Amsterdam nadrukkelijk

de samenwerking zoekt met maatschappelijke partners, om te investeren en bij te dragen aan de stad. Daarbij wordt ook de samenwerking met het Rijk gezocht op gezamenlijke prioriteiten (woningbouw, klimaat, kansengelijkheid, mobiliteit). Amsterdam kan haar ambitie op het gebied van woningbouw op de middellange termijn alleen maar realiseren als we intensief samenwerken met het Rijk op het gebied van bereikbaarheid. De MIRT-verkenning OV-verbinding Sloterdijk-Amsterdam Centrum sluit aan bij deze passages uit het Amsterdams coalitieakkoord.

Wettelijke grondslag

Artikel 160, eerste lid, onder a, van de Gemeentewet: Het college is bevoegd om het dagelijks bestuur van de gemeente te voeren.

Artikel 169, tweede lid van de Gemeentewet: Zij (het college en elk van zijn leden) geven de raad alle inlichtingen die de raad voor de uitoefening van zijn taak nodig heeft.

Onderbouwing besluit

1. Kennis te nemen van de 1e halfjaarrapportage MIRT-verkenning OV-verbinding Sloterdijk-Amsterdam Centrum

Deze eerste halfjaarrapportage gaat over een langere periode en rapporteert over de periode van de start van de verkenning tot en met 31 december 2024. De voorbereidingsfase is afgerond met de vaststelling van de samenwerkingsovereenkomst in december 2024. Naast de Samenwerkingsovereenkomst liggen er ook de eerste versie van de nota van uitgangspunten, een risicodossier, het projectplan en het participatieplan. Daarnaast is de aanbestedingsprocedure voor een ingenieursbureau doorlopen. Ondertussen is de opdracht gegund aan de combinatie Arup/TAUW.

De MIRT-verkenning voeren we als gemeente Amsterdam uit samen met de Vervoerregio en het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat. Voor het (dagelijkse) besturen en aansturen is een mandaatregeling opgesteld die borgt dat binnen de opdracht op een efficiënte en slagvaardige manier sturing kan worden gegeven aan het maakproces. Hierin zijn de gemeente en Vervoerregio de gedelegeerd opdrachtgevers.

Zoals bekend heeft het langer dan verwacht geduurd tot de SOK was getekend. Dit kwam vooral door onvoldoende capaciteit bij het ministerie I&W. Het ministerie heeft inmiddels toegezegd meer capaciteit bij hun medewerkers beschikbaar te stellen zodat in de komende periode dit soort uitloop in de planning hopelijk niet meer zal gebeuren.

Organisatie

De projectorganisatie van de Uitvoeringsorganisatie Infrastructuur en Energie is volledig ingericht en heeft al diverse onderzoeken gedaan en producten naar wens opgeleverd. Vanuit de gemeente Amsterdam zijn we als een van de samenwerkende opdrachtgevers betrokken via diverse gremia (inhoudelijke begeleidingsgroepen, werkgroepen en het ambtelijk coördinatie overleg). Deze gremia functioneren tot nu toe zoals gewenst. Met het contracteren van de ingenieursbureaus zal nu inhoudelijk veel werk worden verricht. De werkgroepen zijn inmiddels gestart en er wordt gewerkt aan voldoende bezetting vanuit de gemeente (vanuit zowel R&D als V& OR) om er zo voor te zorgen de Amsterdamse belangen goed te waarborgen. Ook is vanuit de projectorganisatie samenwerking (omgevingsmanagement) met Haven-Stad, de stadsdelen West en Centrum en de MIRT-verkenning Amsterdam - Haarlemmermeer georganiseerd.

Financiën – nog onvoldoende dekking om naar een volgende onderzoeksfase over te kunnen gaan

Op 29 maart 2024 heeft de raad ingestemd met het vrijgeven van de benodigde bijdrage van €17,2 miljoen voor de Meerjarenprogramma Infrastructuur, Ruimte en Transport (MIRT)verkenning Sloterdijk – Amsterdam Centrum uit de reeds beschikbaar gestelde reserve Incidentele bijdragen Schaalsprong, vooruitlopend op de Voorjaarsnota 2024

Op dit moment is binnen de gemeente (nog) niet voorzien in dekking voor het kunnen realiseren van de eerste fase van deze nieuwe OV-verbinding. Om over te kunnen gaan naar de volgende onderzoeksfase en een principe besluit te maken over de aanleg van de eerste fase van deze nieuwe OV-verbinding is duidelijkheid nodig over de uiteindelijke dekking. Deze duidelijkheid is er nog niet doordat er ook vele andere opgaven in de stad zijn, waardoor het moeilijk is om voldoende dekking te vinden binnen het (nader vast te stellen) investeringsplafond van de gemeente. Uitgangspunt hierbij is dat de schaalspronginvesteringen niet gedekt worden uit het reguliere Investeringsdomein Openbare Ruimte en Mobiliteit, maar via de reserve 'Schaalsprong'. Het doel is om dit nog in te passen onder het vastgestelde investeringsplafond. Dit is overeenkomstig de door de raad vastgestelde Nota Investeringen 2022. Bij de komende hoofdbesluitvormingsmomenten over de begroting, wordt bezien of de benodigde dekking reeds ingepast kan worden of dat dit op een later moment zal gebeuren.

Halfjaarrapportage

De MIRT-verkenning OVSA is onderdeel van onze Regeling Grote Projecten, met bijbehorende afspraken m.b.t. het rapporteren over de voortgang. Met het vaststellen van het projectplan en het ondertekenen van de samenwerkingsovereenkomst zijn de scope, planning en financiën vastgelegd. Vooralsnog worden geen van deze kaders overschreden.

Wel zijn enkele uitdagingen omschreven:

- De scope van de voorkeursbeslissing is aangescherpt ten opzichte van de startbeslissing en eerdere onderzoeken: in het BO MIRT van 11 november 2022 zijn financiële afspraken gemaakt over de eerste fase van een OV-verbinding tussen Sloterdijk en Amsterdam Centrum – en dus niet het hele traject tot aan Amsterdam Centrum. Het eindresultaat van dit onderzoek is daarom een voorkeursvariant met deze eerste fase als resultaat. Rijk en regio hebben namelijk alleen afspraken gemaakt over de financiering van deze eerste fase, voor de aanleg van een slimme, duurzame en haalbare oplossing voor de OV-ontsluiting voor het mogelijk maken van de ontwikkeling van de eerste fase van Haven-Stad Zuid. Dit biedt een oplossing voor de bereikbaarheid van Haven-Stad vanaf 2035. Voor de ontwikkeling van Haven-Stad in de eindsituatie (2050) is de volledige realisatie van een OV-verbinding tussen Sloterdijk en Amsterdam Centrum nodig. Dit eindbeeld wordt ook in dit onderzoek onderzocht. Zo sluit de gekozen variant voor de eerste fase aan op het eindbeeld op de lange termijn (2050). Momenteel zijn de financiën nog niet rond voor het eindbeeld, dus na afronding van deze verkenning zal nog geen voorkeursbeslissing worden genomen over het eindbeeld.
- De doorlooptijd van besluitvorming is een aandachtspunt. Het besluitvormingsproces binnen het project is uitgebreid. Hierdoor duurt het lang om producten vast te stellen.
- Momenteel zijn er geen buffers in de planning. De planning is krap. Als extra oplossingsrichtingen boven tafel komen of te veel in detail wordt onderzocht, kan dat vertraging opleveren.

Met de verdere aanscherping van de onderzoeksscope is de focus van de MIRT-verkenning nu vooral op oplossingen die aansluiten bij de eerste fase van de ontwikkeling van Haven-Stad (vanaf 2035). Dit in tegenstelling tot de pre-verkenning waar enkel werd gekeken naar oplossingen voor de lange termijn (2050). Theoretisch gezien kan dit een andere oplossing opleveren dan een metro-oplossing omdat andere oplossingen voor de eerste fase bij de 'trechtering' naar kansrijke oplossingen beter kunnen scoren, bijvoorbeeld op het aspect vervoerwaarde en/of in de MKBA. De wethouders Verkeer en RO worden tijdens de verkenning telkens tijdig geïnformeerd over de belangrijke stappen en keuzes tijdens de MIRT-verkenning waaronder de uitkomsten van de genoemde 'trechtering'.

Concluderend zien we als V& OR, in onze opdrachtgevende rol, dat de projectorganisatie, samen met de recent gecontracteerde ingenieursbureaus de organisatie goed op orde hebben, de juridische afspraken met de samenwerkende partijen goed gedekt zijn door de recent getekende Samenwerkingsovereenkomst en kijken we met vertrouwen naar de werkzaamheden in de komende periode.

2. In te stemmen met het verzenden van de raadsinformatiebrief '1e halfjaarrapportage MIRT-verkenning OV-verbinding Sloterdijk-Amsterdam Centrum*' aan de raadscommissie MOW*

Zie bijlagen voor de raadsinformatiebrief en bijbehorende halfjaarrapportage.

In de Raadsinformatiebrief wordt de Raad ook geïnformeerd over het vrijgeven van de Kennisgeving voornemen en participatie voor inspraak, waarmee u met het collegebesluit van 25 februari reeds heeft ingestemd. Deze kennisgeving is de formele start van de procedure om te komen tot een voorkeursbeslissing en beschrijft wat de verkenning gaat onderzoeken en hoe de omgeving wordt betrokken. Voor de volledigheid zijn de kennisgeving en het bijbehorende Participatieplan ook

toegevoegd als bijlage aan deze voordracht.

Participatie

Participatie vormt een belangrijk onderdeel en vertrekpunt voor de MIRT-verkenning OV-verbinding Sloterdijk-Amsterdam Centrum. Voor dit project is eind 2024 een participatieplan opgesteld en bestuurlijk vastgesteld. Dit participatieplan ligt gezamenlijk met de kennisgeving voornemen ter inzage van 13 maart 2025 t/m 23 april 2025. De Raad wordt hierover geïnformeerd in de raadsinformatiebrief.

Financiële onderbouwing

Overige toelichting

n.v.t.

Conclusie

De genoemde beslispunten in de voordracht hebben geen financiële consequenties.

Communicatie

Binnen de gemeente: Opnemen in de te publiceren besluitenlijst

Buiten de gemeente: Opnemen in de te publiceren besluitenlijst

Documenten

Registratienr.	Naam
AD2025-012513	College van B&W Voordracht (pdf)
AD2025-012571	Bijlage_4 Kennisgeving Voornemen en Participatie MIRT verkenning OV Sloterdijk vo.10 DEF.pdf (pdf)
AD2025-012572	Bijlage_5 Participatieplan MIRT-verkenning OVSA DEF.pdf (pdf)
AD2025-012573	Bijlage_3 Eerste halfjaarrapportage MIRT-verkenning OVSA v5.0.pdf (pdf)
AD2025-012619	Bijlage_2 Commissievoordracht (ter kennisname) RIB Halfjaarrapportage MIRT verkenning OVSA.docx (msw12)
AD2025-012620	Bijlage_1 RIB Halfjaarrapportage MIRT verkenning OVSA.docx (msw12)
AD2025-012622	Advies (pdf)
AD2025-015435	B - 08 Getekende brief VN2025-003041.pdf (pdf)

Besluit college van burgemeester en wethouders

Conform besloten